

Bewonersparticipatie en WGA

27-5-2024

23

Bewonersparticipatie: Ruimte geven werkt

**Het recept voor geslaagde
burgerparticipatie: ruimte
geven, gecombineerd met
een snuf tolerantie en humor**

De burger als doener in plaats van meeprater

Burgerparticipatie is een van die containerbegrippen die alles en tegelijk niets betekenen. Oorspronkelijk hield burgerparticipatie in dat de burger optreedt als coproductent. De gemeente Arnhem wil een paar stappen stap verder gaan. Maar hoe gaat dat nu in de praktijk? Hoofdredacteur Hein van Iersel op verkenningstocht in de Arnhemse wijk St. Marten.

Auteur: Hein van Iersel

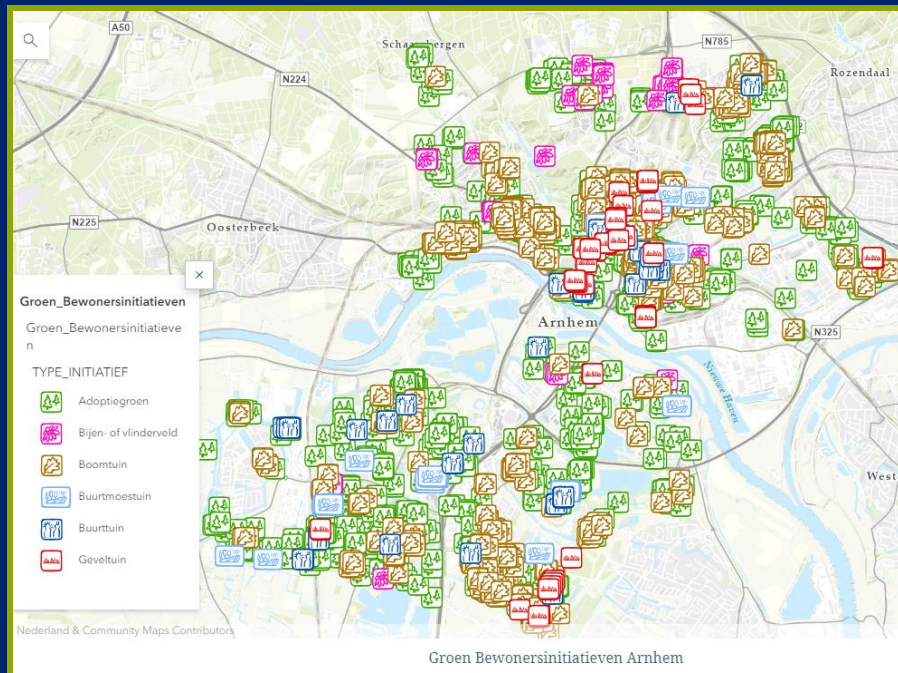
60 | www.stad-en-groen.nl

Bewonersinitiatieven Arnhem

Meer dan 1500 'groene' bewonersinitiatieven:

- Geveltuin
- Boomtuin
- Adoptiegroen
- Bijen- of vlinderveld
- Buurtmoestuin
- Buurttuin

Hoe geef je kansen de ruimte?

1. Focus op de winst
2. Experimenteer
3. Welke rol?
4. Wijkgroenagenda
5. Duidelijk proces

1 De winst

1 De winst

Hoe geef je kansen de ruimte?

1. Focus op de winst
2. Experimenteer
3. Welke rol?
4. Wijkgroenagenda
5. Duidelijk proces

2 Experimenteer: durf

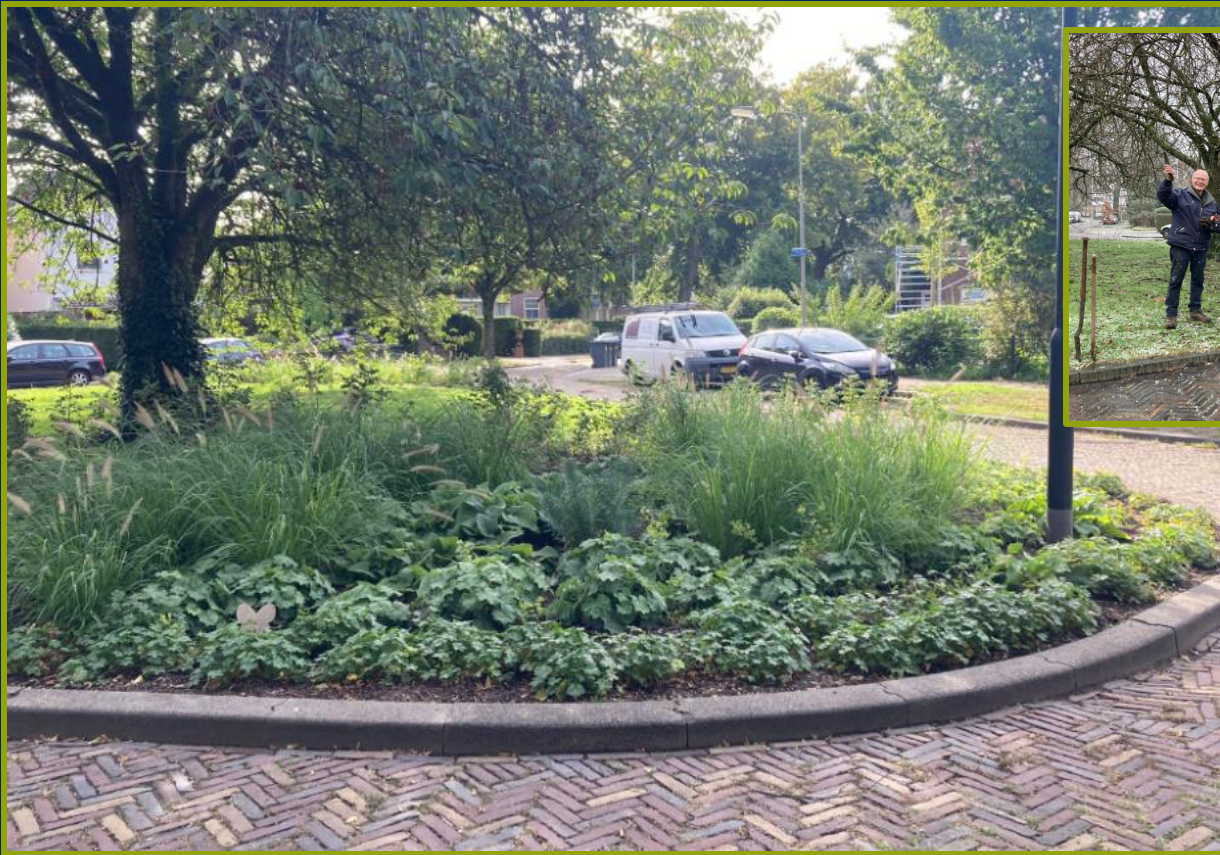
Plein 1813, Velperweg e.o.
200m² vervallen plantsoen

2 Experimenteer: durf

Plein 1813, Velperweg e.o.

Omgevormd naar 200m² vaste planten

2 Experimenteer: durf

Glenn Millerstraat, Wijk Rijkerswoerd
Autovrije straat

2 Experimenteer: durf

Glenn Millerstraat, Rijkerswoerd

40m² Bloeiende beplanting toegevoegd

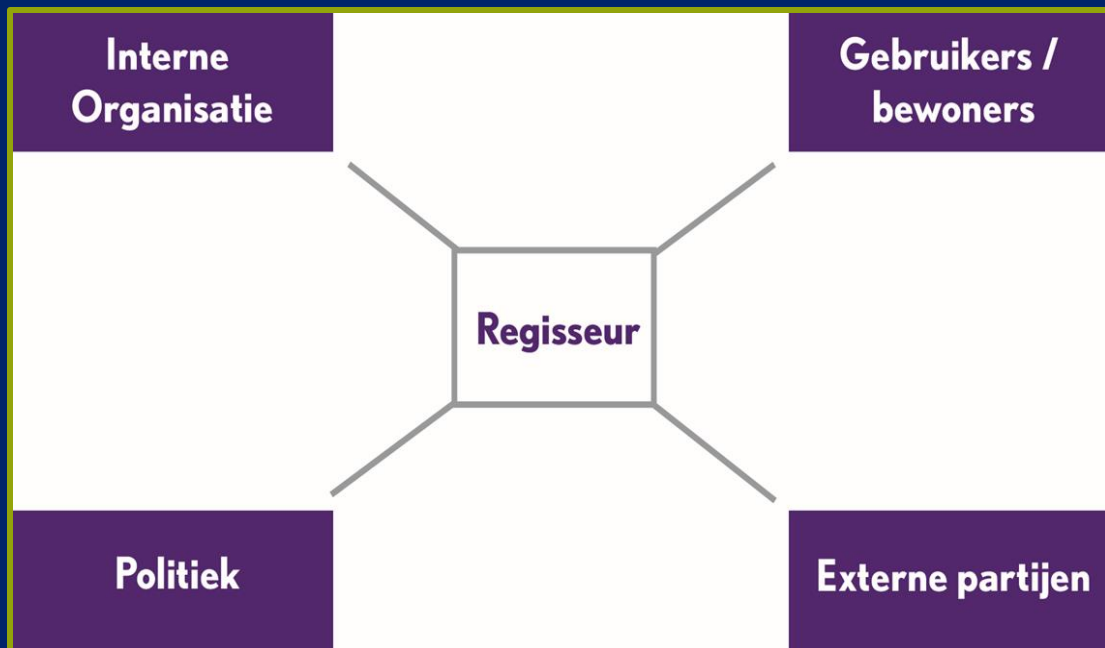

Hoe geef je kansen de ruimte?

1. Focus op de winst
2. Experimenteer
3. **Welke rol?**
4. Wijkgroenagenda
5. Duidelijk proces

3 Welke rol?

Regisserende rol

Hoe geef je kansen de ruimte?

1. Focus op de winst
2. Experimenteer
3. Welke rol?
4. **Wijkgroenagenda**
5. Duidelijk proces

4 Wijkgroenagenda

- Arnhemmers actief betrekken bij het klimaatadaptiever en groener maken van hun wijk
- In korte tijd veel ideeën tot uitvoering brengen
- Gestart in 2022
- Inmiddels 9 wijken afgerond
- Hulp bij aanleg en adoptiegroen is het uitgangspunt

4 Wijkgroenagenda

Tedingstraat Klarendal

Regie / financiën:
gemeente Arnhem

Ontwerp:
samen met bewoners

Aanleg: gemeente (aannemers),
bewoners

Onderhoud:
bewoners

Hoe geef je kansen de ruimte?

1. Focus op de winst
2. Experimenteer
3. Welke rol?
4. Wijkgroenagenda
5. Duidelijk proces

5 Duidelijk proces

Check van het idee

Helderheid:

- Openbaar karakter
- Draagvlak
- Schoon, heel, veilig, maar ook: biodiverser, groener.

Overleg:

- Aanspreekpunt?
- Advies geven
- Proces afspraken
- Wat doen bewoners/ gemeente/ aannemer
- Wat als: niet meer onderhouden?

5 Duidelijk proces

Zo maak je een boomtuin

Samen maken we Arnhem Klimaatbestendig

Zo maak je een boomtuin in 4 makkelijke stappen

Een boomspiegel is het stukje grond rondom de stam van een boom. Vooral bij jonge bomen is het belangrijk dat er ruimte rond de boom is, zodat er lucht en water bij de wortels kan komen. Door een boomspiegel te adopteren en een boomtuintje aan te leggen breng je meer kleur in de straat en bescherm je de bodem. Meer planten zorgen ook voor een leefomgeving voor allerlei dieren. Mooi en nuttig dus! In deze folder lees je hoe je in 4 makkelijke stappen een boomspiegel adopteert en aanplant.

1 Boomspiegel adopteren

Wil je een boomspiegel adopteren en aanplanten? Neem contact op met de gemeente Arnhem via de Fixi-app of [Fixi.nl/Arnhem](https://fixi.nl/Arnhem). Boomtuinen die onderhouden worden door bewoners krijgen een groene tegel, zodat groenbeheerders deze met rust laten.

Tip! Als er onderhoud aan de straat plaatsvindt dan kan een boomtuin soms ook vergroot worden. Heb je hier interesse in? Geef dit dan aan via Fixi.

2 Bodem voorbereiden

Is de gemeente akkoord? Dan kun je aan de slag! Haal eerst het ongewenste groen dat er al staat weg. Maak vervolgens voorzichtig de grond los met bijvoorbeeld een hark. Pas op dat je de boomwortels niet beschadigt! Voeg geen extra grond toe, maar verbeter de bodem door na het planten een laag organisch materiaal, zoals bladerresten, op de bodem te leggen. Als de mulchlaag (deels) verteerd is kun je nieuw materiaal toevoegen. Verhoog de grond rondom de stam niet, anders kan de boom doodgaan.

3 Planten maar!

Kies je planten zorgvuldig. Een goede plantenkeuze is de basis van je succes. Omdat bomen schaduw geven en een groot wortelstelsel hebben, zijn niet alle planten even geschikt voor het beplanten van een boomtuin. Het beste resultaat krijg je daarom bij jonge bomen. Eenjarige, bodembedekkers en ballen zijn geschikt voor het aanplanten van boomspiegels omdat ze niet te diep wortelen. Door de grond helemaal te bedekken met planten, geef je ongewenste kruiden minder kans en heb je weinig onderhoud. Kijk voor zaadmixen speciaal voor boomspiegels op guerrillagardeners.nl of kijk op arnhemzoemt.nl welke planten geschikt zijn voor bijen.

4 Water geven en geniet!

Geef je boomtuin in het begin wat extra water. Gebruik het liefst regenwater uit een regenpot, dat is het beste voor de planten en de natuur. **Klaar en genieten maar!**

Scan de QR-code en adopteer een boomspiegel!

5 Duidelijk proces

Overeenkomst tekenen

Groenadoptie

Wat leuk dat je geïnteresseerd bent in groenadoptie. Groenadoptie is het vrijwillig onderhouden van openbaar groen door inwoners. Dit kan door bijvoorbeeld een boomkultuur te onderhouden of samen met je buren een vlinderhuis aan te leggen. Word ook een groenmaker en zorg voor een gezondere en kleurrijke buurt.

Meld je aan

Wil je graag een stuk openbaar groen adopteren? Meld je plan aan via www.arnhem.nl/groenadoptie. De gemeente neemt contact op om de mogelijkheden te bespreken.

Basisregels

Voordat je van start kunt gaan nemen we graag nog een aantal spelregels door die verbonden zijn aan groenadoptie.

- Zorg dat je buren ook enthousiast zijn. Alleen met draagvlak uit de buurt kan het project uitgevoerd worden. Truibel is op en vraag of ze mee doen.
- Houd het gadopteerde groen vrij schoon, heel en veilig.
- Het gadopteerde groenak blijft vrij toegankelijk. Iedereen is hier welkom.
- De gemeente blijft eigenaar van de grond. Als het adoptiegroen niet volgens afspraak wordt onderhouden, heeft de afdeling Wijkonderhoud het recht om het groen weer in eigen beheer te nemen. Bomen en gras blijven in het beheer van de gemeente.

Een groener Arnhem

- We houden Arnhem groen groen, dus wat nu groen is, moet groen blijven.
- Gebruik geen bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van het groen.

Let op...

- Ga je groeien? Pas voor je eigen veiligheid dan op voor kabels en leidingen.
- Plaatsing van hekwerken, plantenbakken en bomen zijn alleen toegestaan in overleg met de gemeente. Het openbaar groen is niet bedoeld voor kunstgras of atletenweiders.

- Soms is het nodig om onder de grond onderhoud uit te voeren. Denk aan kabels of leidingen vervangen in de straat. We proberen schade te voorkomen door het adoptiegroen, maar dit kan niet altijd. De kant bij schade door werkzaamheden in het openbaar gebied geen aanspraak maken op een financiële vergoeding.

Tips en inspiratie

Hieronder vind je enkele tips en ideeën om het project een succes te laten worden.

Arnhem Klimaatbestendig

Arnhem Klimaatbestendig stimuleert en inspireert Arnhemmers over hoe we de stad samen meer klimaatbestendig kunnen maken. Hier vind je besparingstips, ideeën over hoe je klimaatbestendig kan tuinieren en informatie over diverse subsidievoorwaarden. www.arnhem.nl/klimaatbestendig.

Stichting Arnhem zoemt

Stichting Arnhem Zoemt is vast en voor bewonersinitiatieven, met als doel Arnhem bloeiender en meer leefbaar te maken voor wilde dieren. Kijk voor meer informatie op www.arnhemzoemt.nl.

Bodemverontreiniging

Let op dat er in sommige straten sprake is van bodemverontreiniging. Op www.arnhem.nl/bodem lees je hier meer over. Vragen over bodemverontreiniging stel je via bodem@arnhem.nl.

Uitgeleichte voorbeelden

Bep je benodigd welke informatie andere Arnhemmers zijn gestart? Denk aan gereedschappen, boomstruiken en bomen- en vlinder-einden. Verschillende initiatiefnemers vertellen over hun project op www.arnhem.nl/initiatieven of scan de QR-code om ze te bekijken.

Datum : 16-11-2023
Zaaknummer :
Contactpersoon :
Telefoonnummer :

Beste

U heeft bij de gemeente Arnhem een verzoek ingediend om openbaar groen te adopteren. De gemeente Arnhem stelt het zeer op prijs dat u zich inzet voor een groen en fijn straatbeeld. Door uw hulp zorgen we samen voor een meer gevarieerde en kleurrijke buurt!

U leest alle spelregels voor het adopteren van openbaar groen in de flyer Groenadoptie in Arnhem. Deze flyer maakt onderdeel uit van de onderhoudsovereenkomst. In deze flyer staat dat de gemeente Arnhem eigenaar blijft van het openbaar groen. Gaat u hiermee akkoord, dan wordt u verantwoordelijk voor het onderhoud van het aangegeven openbaar groen (zie bijgevoegd locatiekaartje op de achterkant).

De onderhoudsovereenkomst wordt aangegaan voor één jaar. Wilt u na dit jaar nog steeds blijven zorgen voor dit openbaar groen, dan verlenen we deze overeenkomst stilzwijgend van jaar tot jaar. Wij wensen u veel plezier en succes!

Met vriendelijke groet,

Voor akkoord,
Datum: 16-11-2023
Naam :
Adres:
Email: j

Medewerker Wijkonderhoud

Bijlagen:

1. Flyer groenadoptie Arnhem
2. Locatiekaart

Snellusweg 60 • Postbus 9200 • 6800 HA Arnhem
Telefoon 0800 - 1809 (lokaal tarief)

27-5-2024

42

5 Duidelijk proces

Gegevens verwerken in onze beheerkaart

GIGA ALGEMEEN

Groenkaart: Vlak onderhoud d... Ik wil...

Beschrijving

- Beheercode: 05.18.G.39419
- Eigenaar: Gem.Arnheim/Cluster Openbare Ruimte
- Beheerder: Derden
- Uitvoerder: Bewoners
- Gebiedsindeling Bestek: Zuid Oost (W.35 Malburgen)
- Maalfrequentie:
- Oppervlakte: 118,117 m2
- Beheerklasse:
- Type Groen:
- Type Groenvisie: Wijkgroen
- Projectleider (OR):
- Opmerking:
- Document:
- Overeenkomst: [05.18.G.39421_overeenkomst.pdf](#)

Details

OBJECTID
39311

The map shows a green area with a blue hatched polygon and a smaller grey hatched circle. Surrounding areas are grey and pink. House numbers 250-264 and 1-5 are visible on the map.

5 Duidelijk proces

Verloop:

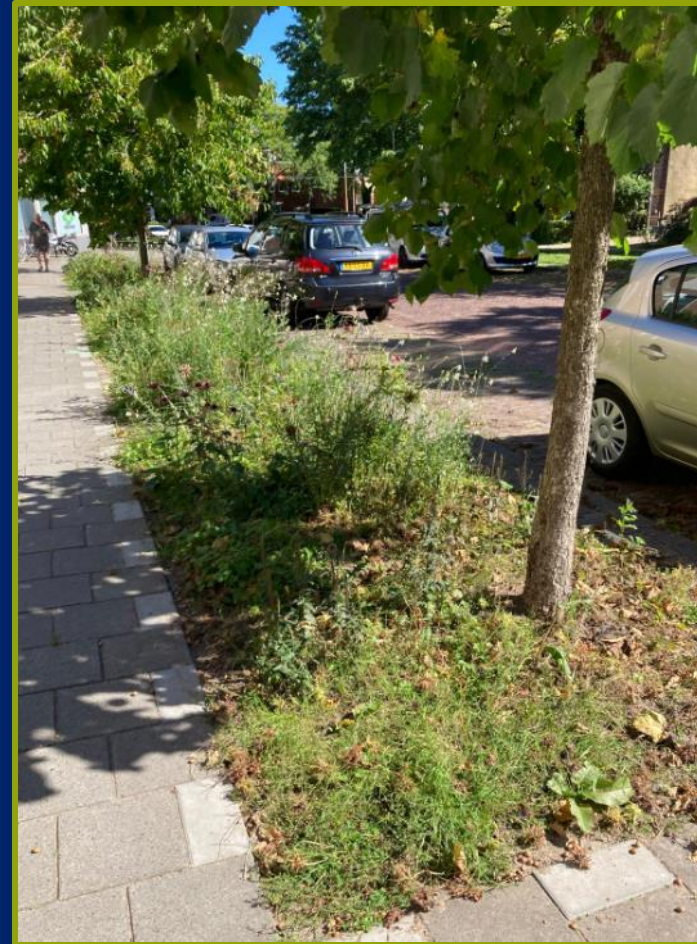
1. De bewoner werkt uit:
zoekt naar middelen, meer draagvlak
2. Maak concrete afspraken
3. Uitvoering (vaak samen)
4. Feestje met opening!

Uitdagingen

Ruimte geven werkt,
Soms is het resultaat wat minder...

Nazorg?

Conclusie

Kans > succes

1. Focus op de winst
2. Experimenteer
3. Laat zien
4. Maak duidelijke afspraken
5. Veranker 'Ruimte geven' in de gemeentelijke koers

Geef kansen de ruimte